



Uitvoeringsprogramma cultuur 2016 - 2020 is onderweg

Tussenresultaten in beeld

Hoewel de waarde van cultuur zich niet eenvoudig laat vangen in woorden, gaat het over identiteit, expressie, beleving, amusement, bespiegeling, verwondering. En... het bruist in Brabant! Er is veel dynamiek en cultuur speelt hierin een onmisbare rol. We hebben cultuur dan ook tot een van onze kerntaken benoemd. Via cultuur investeren wij in ons menselijk kapitaal, in de sociale veerkracht van onze samenleving en in nationale en internationale zichtbaarheid van Brabant.

Met het Uitvoeringsprogramma Cultuur willen wij samen met een brede groep van stakeholders in Brabant een robuust cultuursysteem realiseren met:

- een brede basis, zodat cultuur dicht bij de Brabantse burger is en volop mogelijkheden biedt om kennis te maken met cultuur en zich te ontwikkelen;
- verbindingen tussen cultuur en haar omgeving;
- een toonaangevende top die zorgt dat Brabant op cultureel gebied aantrekkelijk en bruisend is, *the place to be* zeggend.

Het Uitvoeringsprogramma is onverdeeld in drie programmaliijnen:

1. Provinciale culturele infrastructuur
2. Beweging, experiment, verbinding
3. Kennis, dialoog en netwerken

De eerste twee jaar kunnen we hele mooie resultaten laten zien van de programmaliijnen 1 en 2 en ook in programmaliijn 3 zijn stevige stappen gezet. In vogelvlucht presenteren wij u hierbij de tussenresultaten.

2 Voorwoord

programmaliijn 1

4 **Provinciale culturele infrastructuur**

5 Breedtecultuur

8 Professionele basisinfrastructuur

9 Talenten

programmaliijn 2

11 **Beweging, experiment, verbinding**

12 Taalvaardigheid

13 Impulsgelden

14 Conceptontwikkeling met (inter)nationale uitstraling

programmaliijn 3

16 **Kennis, dialoog en netwerken**

17 Dialoog

18 (Internationale) netwerken

programmaliijn 1

PROVINCIALE CULTURELE INFRA- STRUCTUUR

Via programmaliijn 1 draagt de provincie met o.a. cultuureducatie en bibliotheken bij aan een brede basis. En wij investeren in een krachtige culturele basisinfrastructuur in Brabant, zowel voor amateurkunst en professionele kunsten als voor talentontwikkeling.





CULTUUREDUCTIE

PRESTATIES UITVOERINGSPROGRAMMA

Gezamenlijke aanpak van Vereniging Brabantse Gemeenten (VBG) en provincie ontwikkelen en uitvoeren voor een toekomstbestendige buitenschoolse cultuureducatie

Duurzame verankering van cultuureducatie binnen de school met aandacht voor o.a. het aantal deelnemende gemeenten en scholen aan Cultuureducatie met Kwaliteit

Stand van Zaken

We hebben ons beleid ten aanzien van cultuureducatie op scholen geïntensiveerd. In de vorige periode namen scholen in 27 gemeenten deel en nu ondersteunen wij in 47 (zelfs 49 wanneer we uitgaan van de gemeentegrenzen zoals deze in de vorige periode waren) gemeenten scholen met cultuureducatie. Daarnaast heeft buitenschoolse cultuureducatie nadrukkelijk onze aandacht. We zijn in 2015 gestart met commissie Paes waarin onderzoek en advies centraal stond. Nu richten we ons op uitdragen van 'best practices'. We laten goede voorbeelden zien en we willen ervaringen uitwisselen. Onze ambitie is om in 2018 te komen tot een samenwerkingsovereenkomst met de belangrijkste partijen in Brabant. Daarnaast kunnen we nog even heel kort en summier het Jeugd Cultuurfonds en Pilot noemen. Deze idd niet te groot maken. Tenslotte zou ik dan ook even heel kort benoemen dat wij bibliotheek ondersteuning doen.



JEUGDCULTUURFONDS, BIBLIOTHEKEN

PRESTATIES UITVOERINGSPROGRAMMA

Ondersteunen van het provinciale Jeugdcultuurfonds om startbijdrage te leveren aan gemeenten om lokale Jeugdcultuurfondsen op te richten

Bibliotheekondersteuning voor een vitaal en relevant Brabants bibliotheeknetwerk via Cubiss Brabant

“

Bij Expositie Theater van Het Zuidelijk Toneel werk je in een maand tijd aan een productie met andere jongeren onder begeleiding van professionele theatermakers.

Je wordt daar meegenomen in het hele proces van het maken, ik heb daar ontzettend veel geleerd, ook buiten het acteren om. Zonder alle ervaring die ik heb opgedaan bij HZT en Kunstbende was ik misschien niet aangenomen op de HKU.”

Rosita Segers
deelnemer Kunstbende,
Mestmag.nl, 20 april 2017

Stand van Zaken

Een regeling maakt het voor nieuwe lokale jeugdcultuurfondsen mogelijk om een bijdrage te krijgen voor de vulling van het lokale jeugdcultuurfonds. De Brabantse stichting Jeugdcultuurfondsen ontvangt via Kunstbalie praktische ondersteuning en coaching naar verdere verzelfstandiging.

Het streven van de bibliotheken is om een beweging te maken van een klassieke (boekenuitleen-) bibliotheek naar een maatschappelijke bibliotheek, waarmee ze aansluiten bij de gezamenlijke landelijke innovatie-agenda voor de bibliotheekvoorziening. In Brabant ligt de focus op innovatie van de educatieve functie en op het versterken van het eigen innovatief vermogen. Daarom wordt gewerkt aan versterking van lokale en bovenlokale samenwerking met maatschappelijke, educatieve en culturele partners en het ondernemerschap van de bibliotheken. Uiteindelijk willen we de beweging van de Brabantse bibliotheken ook terugzien in bijvoorbeeld de begrotingen: het zwaartepunt zal verschuiven van het uitlenen van boeken naar andere zaken. Cubiss Brabant werkt in opdracht van de provincie aan deze transitie en informeert en inspireert de bibliotheken. Inmiddels hebben 11 van de 18 basisbibliotheken in hun beleidsplannen opgenomen hoe ze de transitie vormgeven en wordt volop geëxperimenteerd en geleerd met nieuwe initiatieven en activiteiten.



AMATEURKUNSTEN

PRESTATIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Ten behoeve een florerende amateurkunst in Brabant financieel ondersteunen van diverse provinciebrede amateurkunst gezelschappen en versterken van Brabantse koepelorganisaties

Stand van Zaken

Nieuw is dat organisaties voor provincie-brede amateurkunst voor het eerst meerjarig subsidie van de provincie ontvangen. Onze werkwijze voor de professionele kunsten en het amateurkunstveld is daarmee vanaf nu gelijk. Samen vormen deze organisaties de provinciale basisinfrastructuur.

In 2017 hebben negentien provincie-brede amateurkunstgezelschappen een meerjarige subsidietoekenning ontvangen (van de in totaal 45 aanvragen). Zes partijen hiervan zijn 'nieuw', dat wil zeggen dat zij voor het eerst subsidie van de provincie ontvangen.

Kunstbalie blijft het loket waar (ook de overige) amateurkunstinstellingen informatie en ondersteuning kunnen krijgen ten behoeve van hun ontwikkeling.

“
Ongeveer 1,2 miljoen
Brabanders, circa de helft van alle
inwoners van onze provincie, is
amateurkunstenaar”

Mestmag.nl, 8 juni 2017.



PROFESSIONELE KUNSTEN

PRESTATIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Ten behoeve van een kwalitatief aansprekend cultureel aanbod en een sterke basisinfrastructuur financieel ondersteunen van ca 40 Brabantse instellingen voor professionele kunsten (podium- en visuele kunsten)

Stand van Zaken

De basisinfrastructuur is gevormd. We hebben zevenendertig partijen kunnen honoreren. Onder deze zevenendertig zijn er zeventien partijen die de vorige periode ook geld ontvingen. Daarnaast zijn er twintig nieuwe instellingen waarmee we een relatie zijn aangegaan, waarvan tien echt jonge organisaties. De basisinfrastructuur omvat nu zowel visuele kunsten als podiumkunsten. En er is meer geld vanuit het Rijk naar Brabant gekomen dan in de vorige periode.



TALENTEN

PRESTATIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Ondersteuning bieden aan de culturele sector zodat talenten na de kunstvakopleiding een positie verwerven in het Brabantse professionele veld

Stand van Zaken

Nieuw is dat organisaties voor provincie-brede amateurkunst voor het eerst meerjarig subsidie van de provincie ontvangen. Onze werkwijze voor de professionele kunsten en het amateurkunstveld is daarmee vanaf nu gelijk. Samen vormen deze organisaties de provinciale basisinfrastructuur.

In 2017 hebben negentien provincie-brede amateurkunst-gezelschappen een meerjarige subsidietoekenning ontvangen (van de in totaal 45 aanvragen). Zes partijen hiervan zijn 'nieuw', dat wil zeggen dat zij voor het eerst subsidie van de provincie ontvangen.

Kunstbalie blijft het loket waar (ook de overige) amateurkunst-instellingen informatie en ondersteuning kunnen krijgen ten behoeve van hun ontwikkeling.

“Sabine Molenaar slaat met *That's it* het publiek met verstomming. (...) Haar lichaam is een speelbal van krachten die het verwringen, vervormen, uitputten, plooiën. Molenaar brengt schoonheid en waanzin bijeen op een manier die fascineert en doet huiveren tegelijk.”

Evelyne Coussens

in De Morgen



BEWEGING, EXPERIMENT, VERBINDING

Programmaliijn 2 biedt ruimte om in te spelen op de actualiteit door met incidentele impulsen bij te dragen aan een duurzaam betere uitgangspositie voor de toekomst. Ruimte om kansen benutten. Op die manier stimuleren we dat doorbraken worden gerealiseerd en kunnen we optimaal meebewegen met initiatieven van derden. We nodigen partijen uit te kijken hoe ook zij hun bijdrage aan het Brabantse cultuursysteem kunnen vergroten. Daar waar die kansen liggen en aantoonbaar sprake is van behoefte, draagvlak en partners willen wij meehelpen om vernieuwing mogelijk maken. Wij ondersteunen o.a. taalvaardigheid en daarnaast bijvoorbeeld ook Van Gogh Brabant en versterking van design in Brabant.





TAAL EN MEDIA

PRESTATIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Programma taal en media uitvoeren zodat in 2020 laaggeletterdheid in Brabant is teruggedrongen en aandacht voor mediawijsheid in het Brabantse onderwijs is vergroot

Stand van Zaken

In het voorjaar van 2017 is aan de Staten het meerjarenplan Taal en Media 2017-2020 voorgelegd. Dit tijdelijke programma beschrijft hoe de provincie, via een opdracht aan Cubiss Brabant, een impuls geeft aan de terugdringing van laaggeletterdheid. Het doel is de laaggeletterdheid in Brabant terugdringen tot onder 10% (in 2020). Laaggeletterde Brabanders ondervinden meer moeite om zelfstandig en zelfredzaam te participeren in de economie en de maatschappij. De focus ligt op het vinden en helpen van laaggeletterden onder werkende Brabanders, nieuwe Brabanders en taalzwakke jongeren en het aanleggen van een duurzame infrastructuur om taalvaardigheid te versterken. Inmiddels heeft de provincie bijgedragen aan de oprichting van zes Taalhuizen en zijn o.a. trainingen en workshops verzorgd.

Om de mediawijsheid van diverse groepen leerlingen uit basis- en voortgezet onderwijs toe te laten nemen, werkt de provincie via Cubiss Brabant

aan het creëren van structurele aandacht voor mediawijsheid binnen de diverse lagen van de scholen (bestuur, directie en docenten). Dit gebeurt door aandacht voor mediawijsheid-activiteiten op beleids- en uitvoerend niveau structureel te borgen en door de kennis en informatie rond mediawijsheid binnen het onderwijs te vrijwaren. Het meerjarenplan Taal en Media geeft de aanpak in detail weer.

Eind 2016 had nog niet de helft van de Brabantse onderwijsinstellingen een actief beleid op vlak van mediawijsheid. Dit willen we in 2020 omhoog brengen naar 80%. Bewustwording creëren en het werken aan een infrastructuur voor mediawijsheid in het onderwijs, bijvoorbeeld via Mediapakt Brabant, zijn daartoe de sleutels. MediaPakt Brabant is een lerend netwerk dat de aandacht voor mediawijsheid vanuit het onderwijs zelf bevordert.



CULTUURSYSTEEM VERSTERKEN

PRESTATIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Ondersteunen van projecten waarin kunst en cultuur worden ingezet (professionele kunst, amateurkunst, cultuureducatie, erfgoed), zodat het cultuursysteem zich doorontwikkelt en meerwaarde ontstaat door het leggen van verbindingen vanuit kunst met sectoren als gezondheid, sociaal en ruimte

Stand van Zaken

In 2017 is de impuls gelden regeling aangepast, waardoor het gemakkelijker is geworden voor initiatiefnemers om subsidie aan te vragen. De mogelijkheden zijn verbreed, zodat ook amateurkunstinitiatieven en initiatieven waarin erfgoed en hedendaagse kunst en cultuur samengaan, kunnen worden gehonoreerd. Tussen april en oktober 2017 hebben 60 initiatieven gepitcht. 26 initiatieven werden gehonoreerd.

Klik [hier](#) voor een overzicht van de gehonoreerde projecten.

“

You go to Milano to see the latest products on the market, you go to Eindhoven among others to see what will be on the market in two years time.”

Siegried Demyttenaere
art director en co-redacteur
van *Damn Magazine*

ONTWIKKELING BRABANTSE ETALAGEPROJECTEN

PRESTATIES UITVOERINGSPROGRAMMA

Proces faciliteren om te komen tot planontwikkeling ten behoeve van de ontwikkeling van Brabantse culturele etalageprojecten die bijdragen aan de versterking van onze culturele infrastructuur

Stand van Zaken

JEROEN BOSCH & DUTCH DESIGN

De beleidsterreinen cultuur en de vrijetijdseconomie hebben gezamenlijk opdracht gegeven aan VisitBrabant om Brabantse iconen internationaal op de kaart te zetten. Het succes van Van Gogh (2015) en Jeroen Bosch (2016) laat zien dat deze strategie rendoert. Tussen 2015 en 2016 steeg het aantal vakanties in Brabant met 15% (vs. 4,8% landelijk). Dit is mede te danken aan de campagnes. Een aantal resultaten op een rij (bron: bosch500.nl):

- In 2016 bezochten 422.000 mensen de tentoonstelling over Jeroen Bosch in Het Noordbrabants Museum.
- In het kader van de Bosch Grand Tour vonden er tentoonstellingen plaats in musea in o.a. Eindhoven, Tilburg, Breda, Helmond en Uden. Deze trokken zo'n 400.000 bezoekers.
- De gemeente 's Hertogenbosch ontving in 2016 1,3 miljoen extra bezoekers.
- De mediawaarde van nationale en internationale verslaggeving bedraagt 20 miljoen euro, het hoogste bedrag voor een cultureel project op Nederlandse bodem ooit.

Om de resultaten duurzaam te verankeren, gaan de Brabantse partijen er mee door. Samen met het Nationaal Bureau Toerisme en Congressen en andere (inter)nationale partners ontwikkelen

zij aantrekkelijk aanbod rondom de betreffende onderwerpen. In 2017 is de landelijke marketing gericht op "Van Mondriaan tot Dutch Design". De provincie heeft samen met VisitBrabant, Brabant C, bkbc en de Dutch Design Foundation (DDF) het initiatief genomen om nu al te onderzoeken hoe de Brabantse onderdelen hiervan duurzaam kunnen worden versterkt. Het plan is om design, dat een icoon is van Brabant, samen met alle stakeholders permanent zichtbaar en bezoekbaar maken. Met als doel om Brabant als designregio te profileren, dat (inter)nationale bezoekers naar Brabant kan trekken.

BRABANT FESTIVAL

Festivals zijn belangrijke pijlers in het Brabantse cultuursysteem. De festivals Cross-Linx, Breda Photo, Festival Circolo, November Music en Theaterfestival Boulevard werken samen met bkbc aan het versterken van hun zichtbaarheid en imago via een gezamenlijk project dat is gericht op (publieks)onderzoek en beter inzicht in de bezoekers. Daarnaast verkennen ze samen met het Jheronimus Academy of Data Science (JADS) op welke manier big data kan bijdragen aan een hogere kaartverkoop. Met de resultaten kunnen de festivals hun merk beter profileren en meer en nieuw publiek trekken. Doordat de betrokken festivals gezamenlijk optrekken kunnen ze stappen zetten die zij individueel niet kunnen maken.



DUURZAME VERANKERING VAN GOGH BRABANT

PRESTATIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Ontwikkelen van drie scenario's voor duurzame verankering van Van Gogh Brabant

Stand van Zaken

Het themajaar rond Van Gogh in 2015 toonde aan dat er enorme potentie schuilt in het erfgoed van Van Gogh in Brabant. Een potentie die alleen kan worden benut wanneer er duurzaam en collectief wordt geïnvesteerd in de betekenis van Van Gogh voor de regio. Daarom hebben de Brabantse locaties waar Van Gogh heeft gewoond en gewerkt hun krachten gebundeld onder de naam Van Gogh Brabant. Met tentoonstellingen, educatieve programma's en talentontwikkeling zetten zij zich in om de culturele erfenis van Vincent van Gogh te behouden en ontwikkelen voor huidige en toekomstige generaties. De Stichting Van Gogh Brabant werkt samen met de provincie en VisitBrabant aan een aantal gezamenlijke opgaves en ambities. Die hebben als doel om de Vincent van Gogh duurzaam te positioneren als Brabander en om het Brabantse erfgoed van de kunstenaar voor de hele wereld te ontsluiten. Van Gogh wordt daarmee een belangrijke aanjager van het culturele, maatschappelijke en economische leven in de provincie.

In het kader van hun werkplan 2017 heeft Van Gogh Brabant gewerkt aan de volgende zaken:

1. Er is een convenant ondertekend met de Stichting Van Gogh Brabant door de provincie, negen gemeenten en drie Brabantse erfgoedinstellingen over de bescherming van het Van Gogh Erfgoed
2. Er heeft een inventarisatie van Van Gogh erfgoed plaatsgevonden
3. De wijziging van de governance van Stichting Van Gogh Brabant is gerealiseerd waardoor de lokale stichtingen onderdeel uitmaken van Van Gogh Brabant
4. Door de actiepunten 1 t/m 3 te realiseren is in principe een basis gelegd om het bedrijfsleven te interesseren voor financiële ondersteuning (zgn. 3e geldstroom)

KENNIS, DIALOOG EN NETWERKEN

In de derde programmaliijn staan kennis, dialoog en netwerken centraal. In de Cultuuragenda van Brabant hebben wij geconstateerd dat de provincie als partner in een groter geheel opereert en dat afstemming en samenwerking noodzakelijk zijn. Met de juiste kennis, goede relaties en goede communicatie kunnen we eraan bijdragen dat onze doelen worden gerealiseerd. Met het uitvoeringsprogramma hebben we het belang van deze instrumenten willen we juist op deze terreinen nog meer resultaten boeken.





OVERLEG MET PARTNERS INTENSIVEREN

PRESTATIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Het overleg met partners intensiveren met de ambitie dat de vele losse inspanningen worden gericht tot een gemeenschappelijke inzet op basis van gezamenlijke afspraken

Stand van Zaken

In juni 2016 werd het [Bidbook Nationale Culturele Proeftuin BrabantStad](#) overhandigd aan de minister van Cultuur. In het bidbook zetten de wethouders van Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg en de gedeputeerde van Brabant op een rij wat er in Brabant allemaal gebeurt op cultureel gebied. Doel is om gezamenlijk te verkennen hoe beleid vanaf 2021 op elkaar kan worden afgestemd waardoor de landelijke BIS en fondsen en regionale behoeften beter op elkaar aansluiten. De zes bestuurders hebben de minister uitgenodigd om samen de ambities bij het advies van de Raad van Cultuur te realiseren.

De georganiseerde werkbezoeken waarbij we de minister en OCW en ook Tweede Kamerleden hebben ontvangen, hebben ons geholpen om de Brabantse situatie op het Haagse netvlies te krijgen.

Het Brabantse programma als onderdeel van het nationale themajaar "Van Mondriaan tot Dutch Design" heeft zich kunnen ontwikkelen omdat in BrabantStad-verband gezamenlijk tot ondersteuning hiervan is besloten. Dit jaar is een goede basis gelegd om Brabant als designregio te profileren.

In 2016 en 2017 zijn de banden aangehaald tussen de provincie en de uitvoeringsorganisaties op het gebied van communicatie. Zij komen nu maandelijks bij elkaar, waardoor we alle gerealiseerde beleidsdoelen in samenhang naar buiten kunnen brengen en zo kunnen laten zien welke bijzondere initiatieven er in Brabant worden ontwikkeld.



INTERNATIONALISERING

PRESTATIES UITVOERINGSPROGRAMMA

Participatie in DC Network om internationale verbindingen te leggen tussen cultuur en economie.

Samen met Limburg en Zeeland zullen wij de internationale samenwerking met onze zuiderburen met wie we taal en cultuur delen, ook de komende jaren stimuleren.

Stand van Zaken

BRABANTDC

Sinds 2014 is Noord-Brabant aangesloten bij het DC Network. BrabantDC vertegenwoordigt het creatieve en innovatieve Brabant op internationaal vlak. Sinds de zomer van 2017 zit de provincie nadrukkelijker aan het stuur van BrabantDC. De eerste succesvolle netwerk- en kennisbijeenkomsten zijn achter de rug. Zo organiseerde BrabantDC de bijeenkomsten 'Places of potential, encouraging creative communities' over de verbindingen tussen gemeenschappen en het publieke domein, 'Creatieve en duurzame oplossingen voor een veerkrachtig Brabant' en het 'BrabantDC Networking Dinner' tijdens de DDW. In totaal trokken deze bijeenkomsten meer dan 600 geïnteresseerden.

Onder auspiciën van het internationale DC Network vindt in november het Creativity World Forum (CWF) plaats in Denemarken. Een meerdaags internationaal evenement over creativiteit en innovatie waar 2.000 toppers van over de hele wereld en uit tal

van disciplines samenkomen. Onze provincie levert met maar liefst drie sessieprogramma's een actieve bijdrage aan het forum. Bovendien zijn we er in geslaagd om het CWF in 2019 naar Brabant te halen, waarmee we de Brabantse creativiteit en innovatie kunnen tonen aan een internationaal publiek.

PROJECT GRENSVERLEGGER

Via een driejarig project Grensverleggers wordt culturele samenwerking tussen Vlaanderen en de drie grensprovincies Noord-Brabant, Limburg en Zeeland gestimuleerd. De Vlaams-Nederlandse organisatie deBuren en de drie provincies bundelen hun krachten in een gezamenlijk fonds dat culturele/artistieke samenwerkingsinitiatieven ondersteunt. Hierdoor wordt het publieksbereik vergroot en kennisuitwisseling gestimuleerd. Het geeft makers de kans om hun ideeën in samenwerking met organisaties over de grens op een hoger plan te tillen. In oktober 2017 kreeg het project Grensverleggers provinciale subsidie, omdat dit project concrete invulling geeft aan de provinciale doelstelling om samenwerking met Vlaanderen op gebied van cultuur te stimuleren.



